

Villreinnemnda for Rondane og Sølknkletten

PROTOKOLL FRA MØTE 6/2020

Venabu Fjellhotell, 10.09.20, kl. 16.00-20.00

Tilstede:

Kommune	Medlemmer	Møtt	Varamedlemmer	Møtt
Alvdal	Trond Idar Paaske	X	Britt Guri Nordtun	
Dovre	Arne Vadet	X	Bente Sæther	
Folldal	Solvår Brustad Lilleeng	X	Bjørn Brendbakken	
Hamar	Hanne Sandvoll	X	Ivar Skramstad	
Nord-Fron	Anne K. Tina Lyslo	X	Hans Petter Solberg	
Rendalen	Tor Inge Nytrøen	X	Anne Grete Otnes	
Ringebu	Laila Bårdsløkken	X	Erik Winther	
Ringsaker	Thomas Eriksen	X	Marte Røhnebæk	
Sel	Jørund Båtstad	X	Ingebjørg Uldalen	
Stor-Elvdal	Ane Eriksen Hamilton	X	Terje Andreas Hoffstad	
Sør-Fron	Else Mari Bjørke	X	Hans Mathias Ulberg	
Øyer	Bjørner Killi	X	Anne Magnhild Braastad Lie	
Åmot	Vidar Helgesen	X	Ingebjørg Dybvin	
FMIN	Tom Hjemseteren			
Sekretær	Marit Vorkinn	X		
	Jon Halvor Midtmageli ordfører Øyer (sak 2020/50)	X		

SAKER:	
2020/48	GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKLISTE
2020/49	REFERAT- OG ORIENTERINGSSAKER
2020/50	REGIONAL PLAN FOR RONDANE-SØLNKLETEN
2020/51	NORD-FRON – SOLCELLER HYTTETAK
2020/52	RINGSAKER – ETABLERING AV AVLØPSANLEGG
2020/53	ALVDAL - TILBYGG PÅ EKSISTERENDE FRITIDSHUS
2020/54	HVILKE SAKER SKAL NEMNDA BEHANDLE PÅ HVILKEN MÅTE?
2020/55	STYREBEHANDLING – PROTOKOLL
2020/56	ÅPEN POST: INNSPILL OG ORIENTERINGER FRA KOMMUNENE

2020/48 GODKJENNING AV INNKALLING OG SAKLISTE

Innkalling og sakliste ble enstemmig godkjent.

2020/49 REFERAT- og ORIENTERINGSSAKER

1. Mistanke om skrantesjuka

Mistanken om skrantesjuka på rein i Vulufjell var heldigvis falsk alarm:

<https://www.hjortevilt.no/villrein-i-rondane-var-fri-for-skrantesjuka/>

Nyheter om hjortevilt legges ut på Hjorteviltportalen: <https://www.hjortevilt.no/>

Her kan dere også abonnere på nyheter om skrantesjuka, se rubrikk på framsida av portalen.

Tillegg etter møtet: Dagen etter kom meldingen om bekreftet skrantesjuka på Hardangervidda.

2. Fotråde

Under jakta i 2019 ble det felt og rapportert om mange halte dyr i Rondane Nord. Tellinger som er foretatt tyder på at 35-40% av årskalvene manglet etter vinteren, dvs. samme størrelsesorden som på Hardangervidda. Utvalget har fulgt opp med overvåking av bestanden i fjor høst/vinter. I sommer trakk reinen sør over Grimsdalen tidligere enn i 2019.

Pr. 2.september var det ikke meldt om tilfeller av fotråde så langt under jakta i noen av områdene.

3. Fellesmøte med villreinutvalgene i Rondane Nord, Rondane Sør og Sølnekletten

Som oppfølging av sak 3030/34 tok nemndas sekretær kontakt med sekretærene for utvalgene for å forberede en felles samling. Et felles møte er fastsatt til 12. november på Hjerkin. (Den datoen nemnda hadde avsatt til styremøte). Det kan bli aktuelt å ha et kort styremøte etter fellesmøtet. Invitasjon til møtet sendes ut tidlig i september.

Programmet ble gjennomgått på møtet. Medlemmene ble oppfordret til å delta denne dagen. Det er viktig med kontakt med utvalgene om fellestiltak. Dersom noen må ta seg ulønna fri fra jobben, dekker nemnda tapt arbeidsfortjeneste (i tillegg til vanlig møtegodtgjørelse).

4. Deltakelse i arbeidsgruppe for oppfølging av besøksstrategi for Rondane: Tiltak i Grimsdalen

Det er nedsatt en arbeidsgruppe for fokusområde Grimsdalen der både utvalget og nemnda er representert. Arbeidsgruppa er en oppfølging av besøksstrategien for Rondane (det pågår en annen prosess for besøksstrategien for Dovre nasjonalpark, jfr. neste punkt).

SNO har utarbeidet et notat om problempunkter i dalen. Notatet har fokus på å begrense campingmulighetene langs vegen/ved elva, og å kanalisere ferdselen til fjellcampene som fjellstyret driver. Pga. snøforholdene/hensynet til villreinen ble vegåpningen i Grimsdalen utsatt fra 5. til 15. juni i år. Fjellstyret har registrert trafikken i dalen i sommer, og det blir også satt opp automatiske tellere for å registrere sykkeltrafikken.

På møte i arbeidsgruppa 3. september ble de tiltakene som er gjennomført i sommer gjennomgått (nedtaking av benker for å motvirke stopp, avskjæring av stikkveier ut i terrenget mm.). Fra nemnda ble det foreslått å avvente åpning av Grimsdalsvegen til 15.juni, for å gi villreinen mer ro til beiting på de gode beiteområdene i Grimsdalen om våren. Næringsdrivende i dalen skulle likevel kunne kjøre fra 5. juni, som er åpningsdatoen i dag. Det private vegstyret ønsket imidlertid ikke å utsette åpningsdatoen for vegen. Nasjonalparkforvalter (sekretær for prosessen) skal lage et notat som oppsummerer arbeidet, og som går til nasjonalparkstyret for behandling.

5. Villreinforum

I sak 2020/31 vedtok nemnda å videreføre deltakelsen i Villreinforum. Forumet jobbet på forsommeren særlig med å sikre representasjon av villreininteressene i arbeidet med besøksstrategi for Dovre nasjonalpark (jfr. orienteringssaker på april-møtet), som er et viktig refugieområde for reinen i Rondane nord.

Verken utvalget eller nemnda var i utgangspunktet involvert i prosjektgruppa for denne besøksstrategien, kun i en ad-hoc-gruppe med ubeskrevet formål. Det ble tatt kontakt med nasjonalparkforvalterne for å bli representert i prosjektgruppa, men dette ble avvist av nasjonalparkstyret i første omgang. Villreinforum sendte derfor et utfyllende brev til nasjonalparkstyret, undertegnet av leder av Villreinforum Jan Olav Solstad, der det ble bedt om at representasjon av villreininteressene ble vurdert på nytt. Han kontaktet også Arbeidsutvalget for nasjonalparkstyret pr. telefon (ordførere i Sel, Sør-Fron og Stor-Elvdal). Nasjonalparkstyret for Rondane-Dovre vurderte saken på nytt på møte i nasjonalparkstyret 10. juni. Nasjonalparkstyret besluttet da at villreininteressene skulle bli representert i prosjektgruppa ved Villreinutvalget i Rondane Nord.

6. Midler til skoleskyss – opplegg fra Norsk Villreinsenter

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre har de to siste årene lyst ut midler til skoleklasser for å kunne delta på opplegg i regi av Norsk Villreinsenter Nord. I år ga imidlertid Miljødirektoratet beskjed om at nasjonalparkstyrenes tiltaksmidler ikke kunne brukes til naturveiledning i skolene, slik at denne finansieringskilden ble borte.

Ved fordelingen av tiltaksmidler (sak 2020/42, AU-møte i juni) fant nemnda at slik skoletransport ikke kunne støttes pga. begrensa midler og stort behov hos utvalgene for midler til bestandsovervåking. Sekretæren fikk imidlertid i oppdrag å sjekke med fylkeskommunen om de hadde midler der til å dekke kostnaden med busstransport for elevene.

Etter kontakt med fylkeskommunen ble det sendt søknad om 50.000 til å dekke skoleskyss, som oppfølging av regional plan for Rondane-Sør-Innkletten. Vi fikk beskjed i august om at søknaden er innvilget. Det vil bli sendt ut brev til skolene om tilbudet. To skoler henvendte seg samme dag til Villreinsenteret (Dovre og Sør-Fron).

Undervisningsopplegget er tilpasset 6-7. trinn og gjelder i utgangspunktet ei skoleklasse pr. kommune. Norsk Villreinsenter Nord tilbyr undervisningsopplegget gratis for skolene.

7. Rein på tur over veien til Rondvassbu

Vegen inn til Rondvassbu har stor ferdsel, og det har ikke vært registrert kryssinger av villrein her de siste årene. 12. august ble det observert en fostringsflokk som kom sørfra (Vulufjell), men som snudde pga. syklist og biltrafikk. Flokken er filmet i det den er på tur sørover Illmannhøa igjen: <https://www.facebook.com/groups/138256029546986/permalink/3276170985755459/>.

8. El-sykling i nasjonalparker

Fylkesmannen i Innlandet ble i fjor høst bedt om å vurdere bruk av el-sykkel på veger i Rondane, Dovrefjell og Jotunheimen. Det ble innhentet innspill fra villreinorganisasjoner og andre. Fylkesmannen frarådte at det ble åpnet for el-sykling i Rondane og på Dovrefjell ut fra villreinhensyn (større rekkevidde på de som bruker el-sykkel). Miljødirektoratet har fulgt opp dette i sin anbefaling til Klima- og miljødepartementet. KLD har ikke avsluttet sin behandling.

9. Årsmøte og fagdager – Villreintrådet

Det ble orientert om arrangementet i møte 4/2020 i april. Arrangementet er flyttet til 21. og 22. oktober, med endelig påmeldingsfrist 1. oktober, men påmelding bør skje snarest da der begynner å bli fullt. Programmet er vedlagt. Nemnda dekker som nevnt reise- og oppholdsutgifter for de som ønsker å delta.

Thomas Eriksen ønsker å delta. Marit ordner påmelding. Fortsatt åpent for flere dersom de har interesse/anledning.

10. Miljøkvalitetsnormen for villrein

Miljøkvalitetsnormen for villrein ble fastsatt av Klima- og miljødepartementet 23. juni i år:

«Kvalitetsnorma for villrein vil seie oss når eit villreinområde har god, middels eller dårleg kvalitet. Kvart fjerde år skal ei ekspertgruppe klassifisere Noregs 24 villreinområde, på bakgrunn av 1) bestandsforhold, 2) lavbeite, og 3) leveområde og menneskeleg påverknad. Kvalitetsnorma fastset at det er eit mål å nå minimum middels kvalitet for dei enkelte villreinområda. På lenger sikt er det òg eit mål at dei nasjonale villreinområda skal ha god kvalitet.

Blir ikkje kvalitetsmålet nådd, eller det er fare for dette, vil Klima- og miljødepartementet i samråd med aktuelle styresmakter vurdere å utarbeide ein tiltaksplan om korleis ønskt kvalitet likevel kan bli nådd».

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/negative-paverknader-pa-villreinen-skal-kartleggast/id2715331/>

Hva miljøkvalitetsnormen vil bety i praksis blir et hovedtema på møtet med utvalgene i november.

Etter at møteinnkallingen ble sendt ut er det kommet brev fra Miljødirektoratet om oppfølging av miljøkvalitetsnormen. I de 10 nasjonale villreinområdene skal det gjennomføres datainnsamling høsten 2010 som grunnlag for å revidere kartet fra 2008 over villreinens leveområder (Gå til sida: <https://www.villrein.no/rondane-slnkletten/> Trykk deretter på:

FAGLIGE UTREDNINGER

[Rondane og Sølnekletten villreinområder - 2008 - Arealbrukskart](#)

Det er planlagt stor lokal medvirkning og innsats i forbindelse med datainnsamlingen, uten at det er konkretisert hva dette vil bety i praksis, utover en møteserie i høst.

De 10 nasjonale villreinområdene skal klassifiseres i henhold til miljøkvalitetsnormen høsten 2021.

11. Klagesaker Villreinnemnda - status

- Klage på utvidelse av Breisjøseter. AU (leder, nestleder, nemndas representant fra Alvdal) vedtok i sak 2020/19 å påklage vilkårene i dispensasjonen: *«Det må settes vilkår om at selvbetjeningskvarteret skal være stengt i samme periode som de to andre selvbetjeningshyttene i området, og også på vårparten, rundt kalvingstida».* Da Sølnekletten Villreinområde ble kjent med nemndas vedtak, ba de om å få være med på en felles klage. Felles klage ble derfor sendt fra nemnda og utvalget 2.april. Kommunen har tatt klagen til følge og satt vilkår som vi ønsket.
- Klage på oppsetting av fugleskjul, Dovre. Saken ble behandlet av nemnda på møtet i februar, se sak 2020/17. Kommunen ga dispensasjon, mot tilråding fra nemnda og Fylkesmannen. AU (leder, nestleder, nemndas representant fra Dovre) besluttet å klage. Klage ble sendt Dovre kommune 13.mars. Kommunen har opprettholdt vedtaket og sendt det til Fylkesmannen for avgjørelse. Svar ventes snarlig.

Etter at møteinnkallingen var sendt kom det beskjed om at nemnda hadde fått medhold i sin klage. Det blir derfor ikke satt opp et fugleskjul som omsøkt.

- Klage på utvidelse av fritidshus i buffersona i Ringebu kommune, sak 2020/39. Villreinnemnda har de siste månedene hatt på høring en rekke dispensasjonssaker om utvidelser av eksisterende fritidshus i buffersona i Ringebu kommune. Villreinnemnda, fylkesmannen og fylkeskommunen har

oppfordret kommunen til å foreta en samla og konkret vurdering av hvilke konsekvenser utvidelser av fritidsboligene i LNF-områder i buffersona vil ha for villreinen. Dette som grunnlag for å utarbeide retningslinjer/bestemmelser i kommuneplanen. Slike retningslinjer/bestemmelser vil skape større forutsigbarhet for søkerne, redusere omfanget av nødvendig saksbehandling, særlig i kommunen, og en unngår stadig uenighet i enkeltsaker mellom kommunale og regionale myndigheter. Fram til en samla vurdering er ferdig har Villreinnemnda og signalisert at det vil være rom for rimelige utvidelser (opptil 90 m²). På AU-møte i juni ble det vedtatt å klage på vedtak i Ringebu kommune der utvidelsen overskrider dette. Saksinnstillingen (2020/39) oppsummerer kontakten som har vært med Ringebu kommune om slike utvidelser fram til møtet:

<https://static1.squarespace.com/static/530364efe4b0c37a4004ec79/t/5ee89013eb650d7db3fc58b3/1592299562300/Protokoll+-+m%C3%B8te+5-2020.pdf>

Også fylkeskommunen og Fylkesmannen klagde på vedtaket. Klagen ble behandlet av utvalg for plan og teknisk i Ringebu kommune 01.07.2020. Kommunen opprettholdt sitt vedtak og klagen ble sendt Fylkesmannen for avgjørelse. I og med at Fylkesmannen i Innlandet er klager, er klagen oversendt Kommunal- og moderniseringsdepartementet som har oppnevnt Fylkesmannen i Oslo og Viken som settefylkesmann.

Fylkeskommunen og fylkesmannen har for øvrig sendt et felles brev til Ringebu kommune om at de etter sommeren vil ta initiativ til et felles møte for å drøfte opplegg for og innhold i en områdeanalyse av eksisterende fritidsboliger i LNF i buffersonen, sannsynligvis sammen med flere kommuner.

Ringebu kommune har varslet at de ønsker å foreta en vurdering som omtalt, og at de ønsker et snarlig møte med Fylkesmannen og fylkeskommunen.

12. Oversendte vedtak fra Rondane-Dovre nasjonalparkstyre

Vedtak fra nasjonalparkstyret sendes som kopi til nemnda. Villreinnemnda har klagerett på nasjonalparkstyrets vedtak dersom vedtaket berører villreininteressene. Sekretæren leser gjennom innkomne vedtak, og varsler dersom klage kan være aktuelt. Oversikt over innkomne vedtak legges ellers som kopi til saksinnstillingen, se vedlegg bakerst i dette dokumentet.

FORSLAG TIL VEDTAK

Referat- og orienteringssakene tas til etterretning.

VEDTAK

Referat- og orienteringssakene tas til etterretning.

2020/50 REGIONAL PLAN FOR RONDANE-SØLNKLETEN

Regionalplanen, som ble endelig fastsatt av det daværende Miljøverndepartementet i 2013, er et svært viktig styringsdokument for villreinnemnda i arealplansaker. Særlig for nye medlemmer i nemnda er det behov for en gjennomgang av planen.

Marit Vorkinn vil gjennomgikk bakgrunn for planen, hovedelementer i planen og føringer for nemndas behandling.

Ordfører i Øyer, Jon Halvor Midtmageli, orienterte om erfaringer med planen fra egen kommune.

2020/51 NORD-FRON – SOLCELLER HYTTETAK

SAKSOPPLYSNINGER

Nord-Fron kommune har bedt nemnda om en generell vurdering av montering av solcellepaneler på hyttetak. Dersom det monteres store paneler som reflekterer mye lys, kan dette potensielt ha en negativ effekt på villreinen dersom reinen blir skremt.

Andre villreinnemnder er kontaktet for å høre om de har erfaringer med dette. Det viser seg at «Verneområdestyret for Setesdal Vesthei, Ryfylkeheiane og Frafjordheiane» behandlet en sak i februar om monteringen av solceller på ei turisthytte i verneområdet. Søker, Stavanger turistforening, hadde oppgitt i søknaden at solcellepanelene som skulle brukes var helt svarte og ikke reflekterte sollys.

Verneområdestyret ga tillatelse til montering av solcellepanel på et samla areal inntil 257m², men med vilkår om at solcellepanelene ikke skulle reflektere sollys på en måte som er negativ for opplevelsen av landskapet eller virke skremmende på villreinen. Verneområdeforvalter er kontaktet og har bekreftet at panelene er installert som forutsatt.

VURDERING

Det er positivt at Nord-Fron kommune er føre-var i slike saker.

Det er ikke funnet studier av hvordan reflektert lys fra solcellepaneler påvirker villreinen. Det vil imidlertid være rimelig å anta at negative effekter i hovedsak vil bestå i at villreinen blir skremt av reflektert lys fra hytter med slike paneler. Dersom det benyttes solcellepaneler som ikke reflekterer lys, vil neppe installering av slike paneler ha noen negativ effekt for villreinen.

Dersom eksisterende hytter ønsker å benytte store flater av hyttetaket til solcellepaneler, kan dette også medføre økt motorisert ferdsel i forbindelse med omleggingen. Kommunen bør derfor vurdere om montering av større solcelle-anlegg på eksisterende hytter bør avgrenses til hytter med vegadkomst/nær veg, samt anlegg av en størrelse som krever begrenset motorisert ferdsel.

FORSLAG TIL VEDTAK

Villreinnemnda vil gi kommunen honnør for å være føre-var i slike saker.

Ut fra nåværende kunnskapsnivå mener nemnda at det bør settes krav om at solcellepaneler på hytter i nasjonalt villreinområde og buffersona skal være av en type som ikke reflekterer sollys.

Det er ikke ønskelig at montering av slike anlegg medfører økt motorisert ferdsel i disse sonene. Kommunen bør derfor vurdere om montering av større solcelle-anlegg på eksisterende hytter bør avgrenses til hytter med vegadkomst/nær veg, samt anlegg av en størrelse som krever begrenset motorisert ferdsel.

STYRETS BEHANDLING

Det ble stilt spørsmål ved om refleksjon fra solcelleanlegg i det hele tatt er et problem, fordi solcellepaneler montert på taket vil reflektere sollyset rett opp. Det er generelt lite refleksjon fra dagens type av solcellepaneler. Det ble imidlertid vist eksempler på at solcellepaneler kan bli montert vertikalt på stativ på taket.

For hytter langt fra vei kan solcellepaneler bety både mindre forstyrrelser og mindre motorisert

transport totalt sett, dersom panelet erstatter dieseldrevne aggregater. Det er i dag en del skuter-transport med frakt av drivstoff til slike hytter. Det viktige er at transporten skjer i et tidsrom som er til minst mulig skade for villreinen.

Det var enighet om å beholde de fire første linjene av vedtaket, og tilføye at «Transporten bør skje i et tidsrom som er til minst mulig skade for villreinen».

VEDTAK

Villreinnemnda vil gi kommunen honnør for å være føre-var i slike saker.

Ut fra nåværende kunnskapsnivå mener nemnda at det bør settes krav om at solcellepaneler på hytter i nasjonalt villreinområde og buffersona skal være av en type som ikke reflekterer sollys.

Det er ikke ønskelig at montering av slike anlegg medfører økt motorisert ferdsel i disse sonene. Nødvendig transport bør skje i et tidsrom som er til minst mulig skade for villreinen.

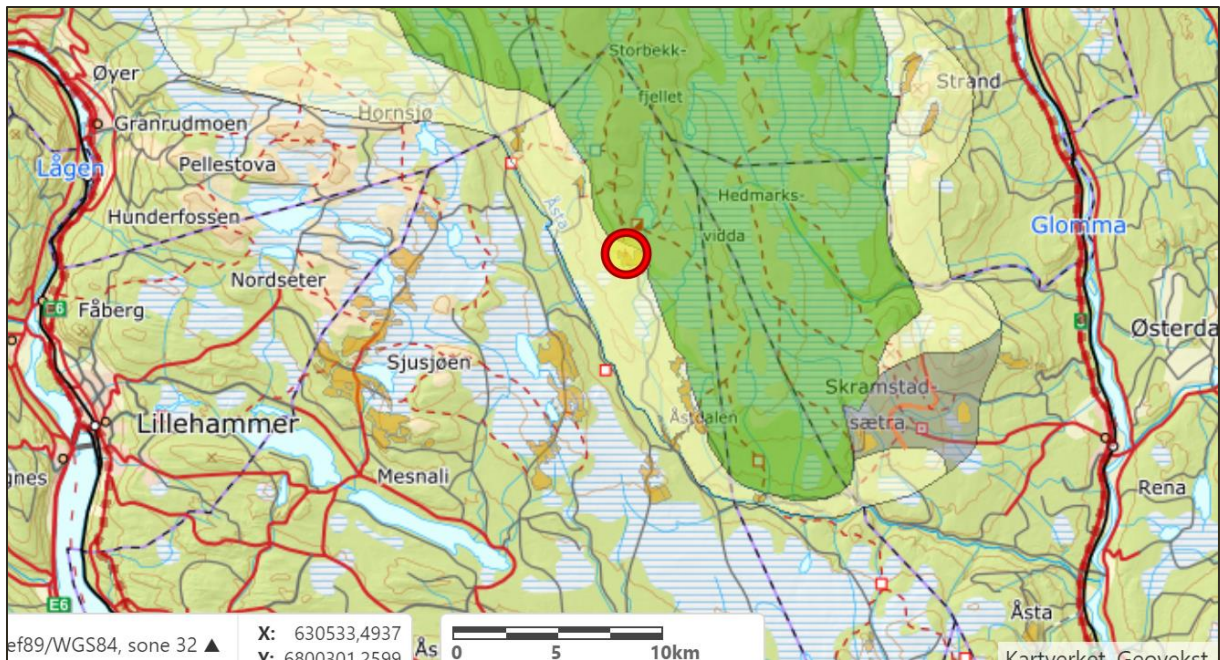
Vedtaket var enstemmig.

2020/52 RINGSAKER – ETABLERING AV AVLØPSANLEGG

SAKSOPPLYSNINGER

Ringsaker kommune har mottatt søknad om dispensasjon fra bestemmelsene i lokal forurensingsforskrift. Det søkes om innlegging av vannklosett med utslipp av avløp til tett tank med årlig tømming. Klosettet skal plasseres i vedskjul nær hytta. Hytta ligger i et område hvor den lokale forurensingsforskriften ikke tillater vannklosett med oppsamling av avløpsvann. Hytta ligger på Øyungen, i buffersona i regionalplanen, ca. 400 meter i luftlinje fra nasjonalt villreinområde. (figur 1).

Kommunen er skeptisk til å innvilge en dispensasjon, bl.a. på grunn av faren for presedens. Tett tank øker behovet for adkomst og ferdsel med tyngre kjøretøy for tømming. Det er pr. i dag ikke vinterbrøytet vei. Lekkasje fra tanken grunnet funksjons- eller driftsfeil vil medføre forurensning i et sårbart område. Begrunnelsen for søknaden er uegnet adkomst til utedo (30 meter fra hytta). Kommunen mener det er mulig å få til en toalettløsning nærmere hytta som ikke innebærer vannklosett, f.eks. biologiske og avløpsfrie toaletter.

Figur 1. Plassering av hytta er markert med ring på kartet.

VURDERING

Undersøkelser viser at standardheving (vann, kloakk og strøm) på hyttene og vinterbrøyting av vei gjør at hyttene brukes mer, særlig vinterstid (Fritidsboliger i Oppland - bestand, utvikling og bruk, Tor Arnesen – Birgitta Ericsson, Østlandsforskning Rapport 14/2009). Økt bruk av hyttene fører sannsynligvis også til økt ferdsel inn i villreinens leveområder. *Ut fra villreinhensyn* er det derfor ikke ønskelig med oppgradering av lav-standard hytter til høy-standard, særlig for de hyttene som ligger i eller nær nasjonalt villreinområde.

En tillatelse til omsøkt løsning vil ha presedensvirkning for hele regionalplanområdet. Dette gjelder særlig fordi kommunen i kommunedelplanen for Ringsakerfjellet har vurdert hvilke områder det kan åpnes opp for tett tank som en varig løsning (Elgåsen, Kuåsen og Aksjøen). Fordelene med å gi dispensasjon vurderes derfor ikke til å være større enn ulempene. Dette gjelder særlig når det, slik kommunen påpeker, finnes alternative toalettløsninger.

FORSLAG TIL VEDTAK

Standardheving på hytter og vinterbrøyting gjør at hytter brukes mer, særlig vinterstid. Økt bruk av hyttene fører sannsynligvis også til økt ferdsel inn i villreinens leveområder. *Ut fra villreinhensyn* er det derfor ikke ønskelig med oppgradering av lav-standard hytter til høy-standard, særlig for de hyttene som ligger i eller nær nasjonalt villreinområde.

Det er svært positivt at kommunen har vurdert avløpsløsninger for Ringsakerfjellet under ett i kommunedelplanen for området. Det skal derfor tungtveiende grunner til for å avvike denne. Fordelene med å gi dispensasjon i denne saken vurderes ikke å være større enn ulempene. Dette gjelder særlig når det, slik kommunen påpeker, finnes alternative toalettløsninger.

STYRETS BEHANDLING

Det kan oppstå situasjoner der tanken må tømmes raskt. Dette kan medføre brøyting av veger som ellers er vinterstengt.

Ringsaker kommune opplever at det er flere og flere som ønsker tett tank, noe som ikke er i tråd

med kommunale forskrifter. Det er viktig at vedtatte forskriftene overholdes, og at det ikke åpnes for en praksis på tvers av disse.

VEDTAK

Standardheving på hytter og vinterbrøyting gjør at hytter brukes mer, særlig vinterstid. Økt bruk av hyttene fører sannsynligvis også til økt ferdsel inn i villreinens leveområder. *Ut fra villreinhensyn* er det derfor ikke ønskelig med oppgradering av lav-standard hytter til høy-standard, særlig for de hyttene som ligger i eller nær nasjonalt villreinområde.

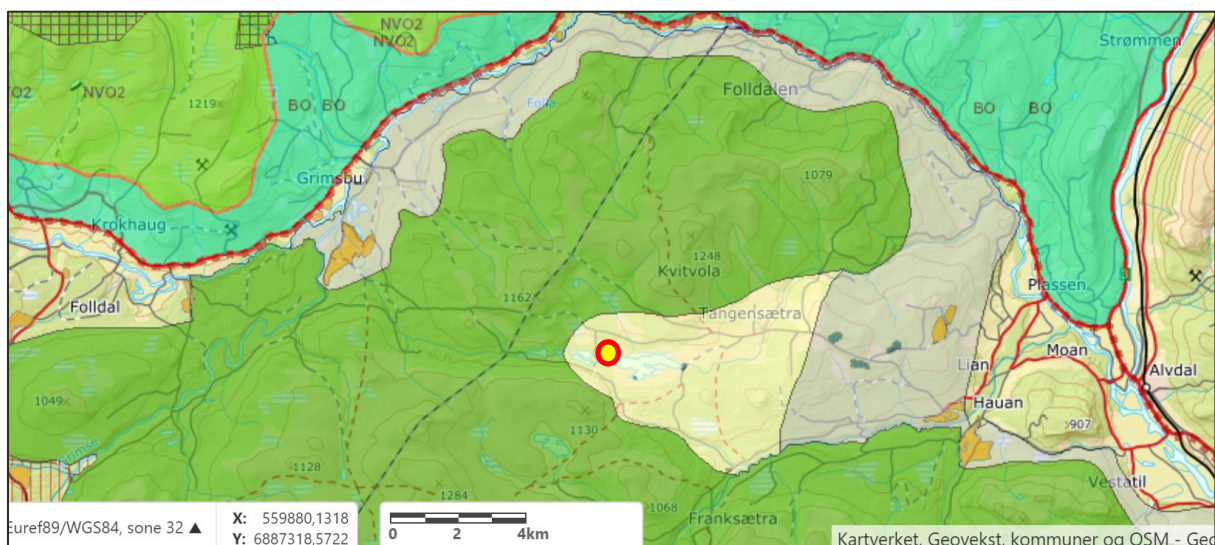
Det er svært positivt at kommunen har vurdert avløpsløsninger for Ringsakerfjellet under ett i kommunedelplanen for området. Det skal derfor tungtveiende grunner til for å avvike denne. Fordelene med å gi dispensasjon i denne saken vurderes ikke å være større enn ulempene. Dette gjelder særlig når det, slik kommunen påpeker, finnes alternative toalettløsninger.

Vedtaket var enstemmig.

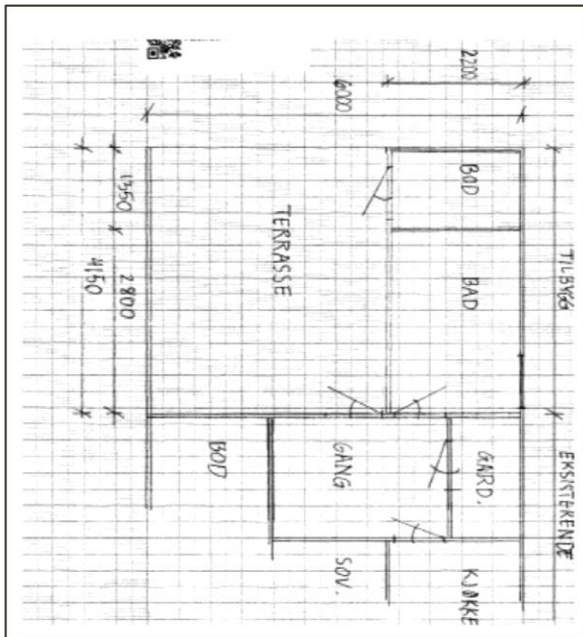
2020/53 ALVDAL – TILBYGG PÅ EKSISTERENDE FRITIDSHUS

SAKSOPPLYSNINGER

Alvdal kommune har mottatt søknad om tilbygg til eksisterende fritidsbolig (54 m² BYA) i Haustdalen (figur 2). Tilbygget er på 25 m² BYA, planlagt brukt til bod, bad og terrasse. Stordelen av arealet på tilbygget (16 m² BYA) vil bestå av terrasse, jfr. figur 3.

Figur 2 Plassering av hytta er vist med ring.

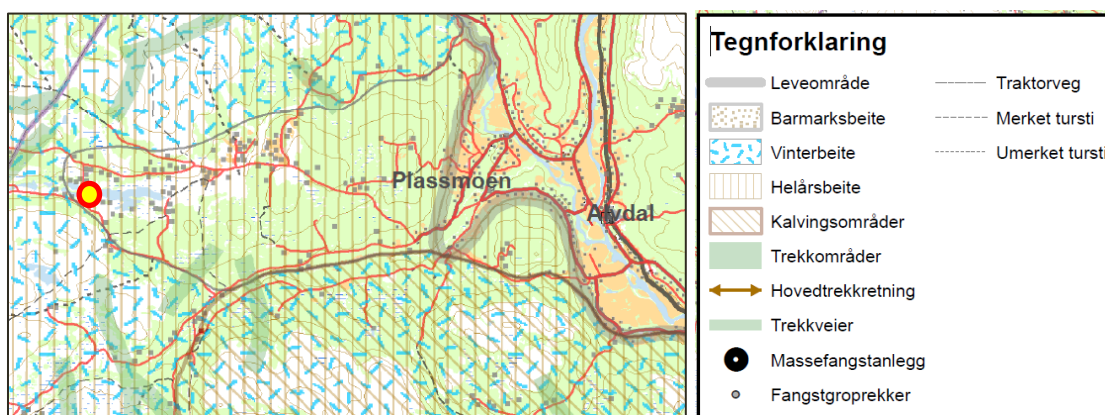
Figur 3 Utsnitt fra byggetegning som viser omsøkt påbygg

Forholdet til Regional plan for Rondane-Sølknkletten

Hytta som ønskes påbygd ligger i buffersona. I følge retningslinjene for regionalplanen kan det «gis rom for tilbygg, uthus og annek på eksisterende bebygde fritidseiendommer utenfor regulert felt innenfor en øvre ramme på 120 m² bruksareal (BRA)».

Villreinens arealbruk

I Sølknkletten har en ikke GPS-merking av villrein. Som grunnlag for regionalplan Rondane-Sølknkletten ble det imidlertid utarbeidet en fagrapport om «Villreinen i Rondane. Status og leveområde» (Jordhøy, P. (red.) 20098, NINA Rapport 339). I rapporten er området avsatt som helårsbeite

Figur 4. Hyttas plassering er vist med ring

VURDERING

Det søkes her om en økning av boarealet på 9 m², på ei hytte som er relativt liten fra før (BYA 54 m²). Dette ligger under det villreinnemnda i andre saker nylig har akseptert i buffersona, før kommunen har gjennomført en helhetlig vurdering av konsekvensene av utvidelser av fritidshus i buffersona, slik

regionalplanen krever (**Regionalplan Rondane -Sølnkletten, 5.4 Felles retningslinjer for buffersoner, SONE 2: Det kan gis rom for tilbygg, uthus og anneks på eksisterende godkjente bebygde fritidseiendommer utenfor regulert felt innenfor en øvre ramme på 120 m² bruksareal (BRA). Parkeringsareal kommer i tillegg. Lokale rammer for bebyggelsen må konkret vurderes i den enkelte buffersoner og fastsettes ut fra hensyn til villrein, bebyggelsens synbarhet og beliggenhet (snaufjell/skog), terreng, nærhet til vann og vassdrag og tilpasning til omkringliggende bebyggelse).**

FORSLAG TIL VEDTAK

Villreinnemnda har ikke merknader til at dispensasjon innvilges som omsøkt.

STYRETS BEHANDLING

Ingen merknader.

VEDTAK

Villreinnemnda har ikke merknader til at dispensasjon innvilges som omsøkt. Vedtaket var enstemmig.

2020/54 HVILKE SAKER SKAL NEMNDA BEHANDLE PÅ HVILKEN MÅTE?

SAKSOPPLYSNINGER

Nemnda har opplevd en sterk vekst i antall saker vi får på høring de siste årene, uten en tilsvarende økning i budsjettet. I årsmeldingen for 2019 var det følgende oversikt:

2013: 20 saker
2014: 34 saker
2015: 28 saker
2016: 36 saker

Fra 2017 ble det innført en ordning med forenkla behandling av saker og en siling av tilsendte saker. Dette har vært saker der nemnda ikke har hatt merknader til de foreslåtte tiltakene.

	Ordinær behandling i styre/AU	Forenkla behandling	Ikke behandlet
2017	37	7	7
2018	45	5	9
2019	51	2	10

Ordningen med siling av saker som nemnda behandler ble diskutert også på oppstartmøte i februar i sak 2020/9. På møtet ønsket flere av de nye representantene at det i starten av nemndas periode fortsatt skulle være leder og nestleder som foretok en siling av saker, fram til at en fikk mer erfaring med hvilke saker dette gjelder.

Saksmengden i 2020 ser ut til å bli vel så stor som i 2019.

VURDERING

For å utnytte sekretærressursene på best mulig måte og for å avlaste leder og nestleder, er det grunn til å se på siling av saker på nytt.

Det foreslås at nemnda *ikke* behandler mindre, kurante saker som:

- Riving av bygninger som erstattes av nytt bygg med samme areal (BRA) og funksjon. For uthus må det settes vilkår om at det ikke monteres pipe.
- Utvidelser av uthus med inntil 10 m² der totalarealet for eiendommen fortsatt er innenfor øvre grense i kommuneplan/reguleringsplan. Eksempel på en slik søknad nemnda har behandlet er 2020/45 (<https://static1.squarespace.com/static/530364efe4b0c37a4004ec79/t/5f0d63b4aa6bc41509fc5231/1594713019855/Protokoll+-+sak+2020-43-47.pdf>)
Dette var en søknad om å rive eksisterende uthus på 8 m² og sette opp et nytt på 12 m². Bygningsmassen på eiendommen i dag består i tillegg av en hytte med et areal på 58 m². Totalareal etter evt. utbygging blir på 70 m².
- Bygging av plattinger som ikke inngår i beregningen av BRA.
- Nydyrking i utviklingssona, nær eksisterende garder. Nemnda hadde en rekke slike saker fra Alvdal kommune i forrige periode.

Det foreslås at sekretæren sender et standard svar til kommunene på slike saker:

«Villreinnemnda har ikke innvendinger til at det gis tillatelse til riving av eksisterende bygning og oppføring av ny bygning som omsøkt» Gjelder saken uthus blir det følgende tillegg: *«...gitt at det blir satt vilkår om at det ikke er tillatt med pipe/ildsted i uthuset».*

«Villreinnemnda har ikke innvendinger til at det gis tillatelse til utvidelse av eksisterende uthus gitt at totalarealet er innenfor øvre grense gjeldende kommuneplan/reguleringsplan, og gitt at det blir satt vilkår om at det ikke er tillatt med pipe/ildsted i uthuset»

Plattinger og nydyrking:

«De økonomiske rammene for drift av Villreinnemnda er begrensa. Når det gjelder høringer av arealplansaker har nemnda derfor innført en ordning med siling av saker. De saker som anses å ha liten betydning for villreininteressene behandles ikke av nemnda. Den oversendte saken vurderes å være i denne kategorien».

For forenkla behandling av saker så skjer dette nå slik at sekretæren sender forespørsel til leder og nestleder om saken kan behandles forenklet. Hvis ja, utarbeider sekretæren et forslag til svarmail, som sendes leder/nestleder for godkjenning. Leder/nestleder må dermed vurdere saken to ganger.

Det foreslås at sekretæren gis fullmakt til å vurdere om saken bør gå som forenklet behandling. Leder og nestleder skal uansett godkjenne saken, og har da mulighet til å be om vanlig saksbehandling i stedet for forenkla behandling når de får saken til godkjenning. Kontrollmulighetene vil dermed være de samme, men en slipper en mailrunde. En slik ordning vil gi mindre arbeid, samt være tidsbesparende i de tilfeller der det haster med en avgjørelse (det har f.eks. kommet saker tidligere år om utskiftninger av høyspentlinjer som har krevd raskt svar).

FORSLAG TIL VEDTAK

1. For å effektivisere nemndas arbeid vedtas det at nemnda *ikke* behandler følgende mindre, kurante saker:

1.1 Riving av bygninger som erstattes av nytt bygg med samme areal (BRA) og funksjon. For uthus settes det vilkår om at det ikke monteres pipe. Det sendes standard svar til kommunene:

«Villreinnemnda har ikke innvendinger til at det gis tillatelse til riving av eksisterende bygning og oppføring av ny bygning som omsøkt» Gjelder saken uthus blir det følgende tillegg: «...gitt at det blir satt vilkår om at det ikke er tillatt med pipe/ildsted i uthuset».

1.2 Utvidelser av uthus med inntil 10 m² der totalarealet for eiendommen fortsatt er innenfor øvre grense i kommuneplan/reguleringsplan. Det sendes standard svar til kommunene:

«Villreinnemnda har ikke innvendinger til at det gis tillatelse til utvidelse av eksisterende uthus gitt at totalarealet er innenfor øvre grense gjeldende kommuneplan/reguleringsplan, og gitt at det blir satt vilkår om at det ikke er tillatt med pipe/ildsted i uthuset»

1.3a Bygging av plattinger som ikke inngår i beregningen av BRA.

1.3b Nydyrking i utviklingssona, nær eksisterende garder.

Det sendes standard svar til kommunene:

«De økonomiske rammene for drift av Villreinnemnda er begrensa. Når det gjelder høringer av arealplansaker har nemnda derfor innført en ordning med siling av saker. De saker som anses å ha liten betydning for villreininteressene behandles ikke av nemnda. Den oversendte saken vurderes å være i denne kategorien».

2. Sekretæren gis fullmakt til å vurdere om innkomne saker bør gå som forenklet behandling. Leder og nestleder skal fortsatt godkjenne uttalelser fra nemnda i forenkla saker, og kan be om vanlig saksbehandling i stedet for forenkla behandling, når de får saken til godkjenning. Styret orienteres om forenkla saker på påfølgende styremøte med full nemnd.

STYRETS BEHANDLING

Det ble vist til eksempler på enkle saker uten betydning for villreinen som nemnda (AU) har behandlet i det siste. Det var stor enighet om at det er viktig at nemnda konsentrerer arbeidet om saker som betyr noe, ikke «fillesaker».

VEDTAK

1. For å effektivisere nemndas arbeid vedtas det at nemnda *ikke* behandler følgende mindre, kurante saker:

1.1 Riving av bygninger som erstattes av nytt bygg med samme areal (BRA) og funksjon. For uthus settes det vilkår om at det ikke monteres pipe. Det sendes standard svar til kommunene:

«Villreinnemnda har ikke innvendinger til at det gis tillatelse til riving av eksisterende bygning og oppføring av ny bygning som omsøkt» Gjelder saken uthus blir det følgende tillegg: «...gitt at det blir satt vilkår om at det ikke er tillatt med pipe/ildsted i uthuset».

1.2 Utvidelser av uthus med inntil 10 m² der totalarealet for eiendommen fortsatt er innenfor øvre grense i kommuneplan/reguleringsplan. Det sendes standard svar til kommunene:

«Villreinnemnda har ikke innvendinger til at det gis tillatelse til utvidelse av eksisterende uthus gitt at totalarealet er innenfor øvre grense gjeldende kommuneplan/reguleringsplan, og gitt at det blir satt vilkår om at det ikke er tillatt med pipe/ildsted i uthuset»

1.3a Bygging av plattinger som ikke inngår i beregningen av BRA.

1.3b Nydyrking i utviklingssona, nær eksisterende garder.

Det sendes standard svar til kommunene:

«De økonomiske rammene for drift av Villreinnemnda er begrensa. Når det gjelder høringer av arealplansaker har nemnda derfor innført en ordning med siling av saker. De saker som anses å ha liten betydning for villreininteressene behandles ikke av nemnda. Den oversendte saken vurderes å være i denne kategorien».

2. Sekretæren gis fullmakt til å vurdere om innkomne saker bør gå som forenklet behandling. Leder og nestleder skal fortsatt godkjenne uttalelser fra nemnda i forenkla saker, og kan be om vanlig saksbehandling i stedet for forenkla behandling, når de får saken til godkjenning. Styret orienteres om forenkla saker på påfølgende styremøte med full nemnd.

Vedtaket var enstemmig.

2020/55 STYREBEHANDLING - PROTOKOLL

SAKSOPPLYSNINGER

Både etter møte 3/2020 og 4/2020 har det vært uenighet om hvordan referat fra styremøtene skal utformes. Praksis for nemnda har vært å gjengi hovedpunktene i diskusjonen, se møtereferater på <https://www.villrein.no/rondane-nemnd-1>. Eldre protokoller for nemnda viser at denne praksisen har vært benyttet også tidligere.

I møte 4/2020 ble formen på saksinnstilling og form vurdert, med bakgrunn i referatet fra møte 3/2020. Nemnda fattet da følgende enstemmige vedtak i sak 2020/33:

Eksisterende praksis for skriving av protokoller videreføres, slik at referatet fra styrets behandling består av hovedpunktene i diskusjonen.

Utkast til protokoll fra møte 4/2020 20.april (Teams) ble utsendt 30. april til alle medlemmer i nemnda. Leder, nestleder og tre medlemmer ga tilbakemelding om at utkastet til protokoll var greit, og at de ikke hadde merknader. Fra Erik S. Winther kom det en rekke merknader til referatet pr. mail 7. mai. Sekretæren diskuterte disse merknadene med leder og nestleder av nemnda.

8.mai svarte leder og nestleder ut innspillene fra Winther i mail til alle nemndsmedlemmene. Winthers merknader var også vedlagt:

Protokoll for siste møte i nemnda hadde frist for merknader 7.mai. Det kom kun merknader til protokollen fra Ringebus representant Erik S. Winther.

Merknadene er vedlagt denne mailen. Protokollen for sak 2020/27 styrets behandling(s.11) er endra Ut i fra sak 2020/33- Eksisterende Praksis for skriving av protokoller videreføres, slik at referat fra styrets behandling består av hovedpunktene i diskusjonen. Leder og Nestleder har derfor ikke funnet å endre andre deler av protokollen.

Hilsen

Jørund Båtstad Leder

Solvår B.Lilleng Nestleder

Erik S. Winther var ikke fornøyd med endringene, og mente at flere av merknadene var å regne som protokolltilførsler, og at manglende referering var å anse som sensur (mail 8.mai).

Leder Jørund Båtstad svarte ut dette i mail 11.mai:

Undertegnede viser til vedtak i sak 2020/33 protokoll og form på protokoll, og at utsendt protokoll fra møte 29.04 er i tråd med dette.

Erik S. Winther sine merknader til protokollen er sendt alle medlemmer av nemnda. Dette understreker at dette ikke er noe forsøk på å drive noen form for sensur. I og med dissens i forhold til forståelse av vedtak i sak 2020/33 vil dette bli tatt opp til ny behandling i fulltallig nemnd i august møte. Protokoll fra 29.april vil dermed ikke legges ut før etter ny behandling.

*Hilsen Jørund Båtstad
Leder av villreinnemnda for Rondane og Sølnekletten*

Første utkast til protokoll, Winthers merknader til protokollen og revidert utkast til protokoll er vedlagt.

VURDERING

Lengden på referatene på styrets behandling ble diskutert i sak 2020/33, med et enstemmig vedtak om at kun hovedpunkter gjengis, og det anses derfor ikke å være grunn til å endre dette.

Det er viktig at villreinnemnda gjennomfører en saksbehandling som er transparent. Virtuelle møter har imidlertid i begrensna grad vært benyttet før Covid 19, og møteformen er mer krevende i forhold til diskusjoner. Det er derfor nødvendig at styremedlemmene er tydelige på møtet hva som er innlegg i en debatt og hva som er forslag til vedtak, og hva som ønskes som protokolltilførsler. Det foreslås derfor flere forslag for å tydeliggjøre behandlingen av saker i styret, se forslag til vedtak.

FORSLAG TIL VEDTAK

Enstemmig vedtak fra sak 2020/33 opprettholdes: Eksisterende praksis for skriving av protokoller videreføres, slik at referatet fra styrets behandling består av hovedpunktene i diskusjonen.

Dersom styremedlemmer ønsker å fremme alternative forslag til vedtak, skal dette fremmes på møtet som et konkret forslag. Det stemmes først over endringsforslaget.

Dersom styremedlemmer ønsker protokolltilførsler til styrets vedtak skal dette meldes på møtet.

På hvert møte velges to representanter i tillegg til leder til å godkjenne utkastet til protokoll. Utkastet sendes imidlertid fortsatt alle medlemmer som kopi, med mulighet for å rette opp feil og misforståelser.

Det velges to medlemmer i tillegg til leder for å godkjenne/endre referatet fra møte 4/2020.

STYRETS BEHANDLING

Protokolltilførsler må skje på møtet.

Det bør minnes om retningslinjene med jevne mellomrom.

For godkjenning av protokoll fra møte 4/2020 ble Anne K. Tina Lyslo og Arne Vadet foreslått, i tillegg til leder. For godkjenning av protokoll fra møte 6/2020 ble Ane Eriksen Hamilton og Trond Idar Paaske foreslått, i tillegg til leder.

VEDTAK

Enstemmig vedtak fra sak 2020/33 opprettholdes: Eksisterende praksis for skriving av protokoller videreføres, slik at referatet fra styrets behandling består av hovedpunktene i diskusjonen.

Dersom styremedlemmer ønsker å fremme alternative forslag til vedtak, skal dette fremmes på møtet som et konkret forslag. Det stemmes først over endringsforslaget.

Dersom styremedlemmer ønsker protokolltilførsler til styrets vedtak skal dette meldes på møtet.

På hvert møte velges to representanter i tillegg til leder til å godkjenne utkastet til protokoll. Utkastet sendes imidlertid fortsatt alle medlemmer som kopi, med mulighet for å rette opp feil og misforståelser.

I tillegg til leder Jørund Båtstad ble Anne K. Tina Lyslo og Arne Vadet valgt til å godkjenne protokollen for møte 4/2020. For godkjenning av protokoll fra møte 6/2020 ble Ane Eriksen Hamilton og Trond Idar Paaske foreslått, i tillegg til leder.

Vedtaket var enstemmig.

2020/56 ÅPEN POST: INNSPILL OG ORIENTERINGER FRA KOMMUNENE

Ringsaker: Thomas kan løfte fram undervisningsopplegget til Villreinsenteret hvis han får informasjon. *Informasjon ble sendt etter møtet.*

Stor-Elvdal: Det jobbes med kommuneplanens arealdel. Det legges opp til hyttebygging på østsida av dalen. Kommuneskogen har en del opparbeidede tomter langs Vinjevegen til salgs. Det vurderes nå å selge hele feltet til en utbygger. Er det noen mulighet for at staten kan løse inn disse tomtene? Ane lager en oversikt over antall tomter, pris og kart med plassering og sender Marit. Marit tar en forespørsel til departement/direktorat.

Alvdal: Det økende antallet arrangementer, stolpejakt o.l. er bekymringsfullt. Hvordan kan vi gripe dette an?

- Problemstillingen skal diskuteres på møtet med utvalgene.
- Der det er kommunen som er ansvarlig for opplegget, er det lurt å etterspørre hvilke kriterier som er brukt for å plukke ut turmål (jfr. Ringsaker)

Folldal: Samme bekymring som i Alvdal. Rondane 100 ønskes nå som årlig arrangement.

Dovre: Hva ble resultatet av anmeldelsene i Grimsdalen, etter at SNO gjennomførte bygningskontroll? Marit sjekker.

Ringebu: Bekymret over lav tilvekst; hvor blir det av kalvene?

- Sør-Fron har hatt en økning i ørne-bestanden.
- Åmot: Ikke GPS-merka ulv i sør-området i sommer (men umerka ulv).
- Den lave tilveksten i Rondane Sør har vært diskutert i FOU-prosjektet NINA gjennomfører, men er ikke fulgt opp.

Hamar: Viktig at regionalplanen følges opp. Det er bygd flere store skogsveier i sørområdet i det siste.